

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

Дар бораи Регламенти техникии "Бехатарии борчома"

Мутобиқи [моддаи 8](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бамеъёрдарории техникӣ" Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Регламенти техникии "Бехатарии борчома" тасдиқ карда шавад ([замима мегардад](#)).
2. Агентии стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷоя бо вазорату идораҳои дахлдор ҷиҳати татбиқи Регламенти техникии мазкур чораҳои зарурӣ андешанд.
3. Қарори мазкур пас аз шаш моҳи қабули он мавриди амал қарор дода шавад.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон

аз 1 августи соли 2016 № 343

ш.Душанбе

Замима

Бо [қарори](#) Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон

аз 1 августи соли 2016, № 343

тасдиқ шудааст

Регламенти техникии "Бехатарии борчома"

1. Муқаррароти умумӣ

1. Регламенти техникии "Бехатарии борчома" (минбаъд - Регламенти техникӣ) бо мақсади дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон барқарор намудани талаботи ҳатмии ягона барои истифода ва иҷрои талабот ба борчома (воситаҳои бастабандӣ), таъмини ҷойгиркунонии озоди борчомаҳои (воситаҳои бастабандӣ) дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардашаванда таҳия шудааст.

2. Агар нисбати борчома (воситаҳои бастабандӣ) дигар регламентҳои техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки талаботро ба борчома (воситаҳои бастабандӣ) муқаррар менамоянд, қабул шуда бошад, дар ин маврид борчома (воситаҳои бастабандӣ) бояд ба талаботи ҳамаи регламентҳои техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки амалшарҳ барои онҳо татбиқ мегардад, мутобиқат намояд.

2. Доираи татбиқи Регламенти техникӣ

3. Регламенти техникии мазкур барои ҳама намудҳои борчома, аз ҷумла воситаҳои борпечонӣ, ки маҳсулоти тайёр ба ҳисоб рафта, дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот бароварда мешавад, новобаста аз кишвари истеҳсолкунанда татбиқ мегардад.

4. Ба ҳама намудҳои борчома (воситаҳои бастабандӣ), ки аз тарафи истеҳсолкунандаи маҳсулот омода гардида, дар раванди истеҳсоли ин навъи маҳсулот бастабандӣ мегардад ва дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот бароварда мешавад, танҳо талаботи бобҳои 3, 5, 6 ва бандҳои 28, 29 боби 7 Регламенти техникии мазкур татбиқ мешавад.

5. Регламенти техникии мазкур талаботи ҳатмиро дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон барои қабул ва иҷроиш ба борчома (воситаҳои бастабандӣ) ва талаботи ба онҳо алоқамандидоштаи равандҳои нигоҳдорӣ, интиқол ва истифодаи партовҳо, бо мақсади ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсон, амвол, муҳити зист, ҳаёту саломатии ҳайвоноту растаниҳо, ҳамчунин амалҳои огоҳкунандае, ки истифодабарандагони борчомаро (воситаҳои бастабандиро) вобаста ба таъинот ва бехатарии он ба иштибоҳ меоранд, муқаррар менамояд.

6. Борчома вобаста ба маводҳои истифодашаванда ба намудҳои зерин тақсим мешавад:

-металлӣ;

-полимерӣ;

-қоғазӣ ва картонӣ;

-пишпагӣ;

-чӯбӣ;

-аз маводи омехта;

-аз матоъҳои саноати бофандагӣ;

-сафолӣ

7. Воситаҳои бастабандӣ вобаста ба маводҳои истифодашаванда ба: металлӣ, пӯстлоқӣ, полимерӣ, омехта ва картонӣ тақсим мешаванд.

8. Регламенти техникии мазкур барои борчомаи таҷҳизоти тиббӣ, воситаҳои доруворӣ, маҳсулоти фарматсевтӣ, маҳсулоти тамоку ва борҳои хатарнок татбиқ намегардад.

3. Мафҳумҳои асосӣ

9. Дар Регламенти техникии мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- ҳаммонандсозӣ - тартиби мансубияти борчома (воситаҳои бастабандӣ) дар доираи истифодаи Регламенти техникии мазкур ва муқаррар намудани мутобиқати тавсифоти аслии борчома (воситаҳои бастабандӣ) ба маълумоти дар ҳуҷҷатҳои техникӣ (аз ҷумла ҳуҷҷатҳои ба бор ҳамроҳшаванда) дарҷгардида;

- истехсолкунанда - шахси ҳуқуқӣ ё воқеӣ, ки ба ҳайси соҳибкори инфиродӣ, аз номи худ истехсол ва (ё) фурӯши борчомаро (воситаҳои борпечониро) амалӣ менамояд ва ба мутобиқати бехатарии онҳо нисбати талаботи Регламенти техникий мазкур масъул доништа мешавад;

- воридкунанда - резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо ғайрирезиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ворид намудани борчомаҳо (воситаҳои бастабандӣ) ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон шартномаи савдои беруна баста, фурӯш ва (ё) истифодаи борчомаҳо (воситаҳои бастабандӣ)-ро амалӣ менамояд ва барои мутобиқати онҳо ба талаботи бехатарии Регламенти техникий мазкур ҷавобгариро ба уҳда мегирад;

- тамғагузори борчома (воситаҳои бастабандӣ) - маълумот дар шакли аломатҳо, навиштаҷот, тасвирҳои шартӣ (пиктограмма), рамзҳои, ки дар борчома (воситаҳои бастабандӣ) насб гардидаанд ва (ё) дар ҳуҷҷатҳои ба бор ҳамоҳангшаванда барои таъминоти ҳаммонандсозӣ ва маълумотрасонӣ ба истеъмолкунанда дарҷ ёфтаанд;

- борчомаи бисёрқарата - борчомае, ки барои истифодаи бисёрқарата таъин гардидааст;

- муҳити моделӣ - муҳити ҳаммонандкунандаи хосиятҳои маҳсулоти ҳӯрокворӣ;

- муомилот дар бозор - равандҳои гузариши борчома (воситаҳои бастабандӣ) аз истехсолкунанда ба истеъмолкунанда (истифодабаранда), ки борчома (воситаҳои бастабандӣ) пас аз анҷоми истехсоли он мегузарад;

- борчомаи истеъмолий - борчомае, ки барои фурӯш ё борчомакунии аввалияи маҳсулот пешбинӣ гардида, ба истеъмолкунандаи ниҳой ба фурӯш бароварда мешавад;

- истифода аз рӯи таъинот - истифодаи борчома (воситаҳои бастабандӣ) мутобиқи таъиноти он, ки аз тарафи истехсолкунанда муқаррар мешавад;

- навъи борчома (воситаҳои бастабандӣ) - воҳиди таснифшудае, ки борчомаро (воситаҳои бастабандиро) аз рӯи мавод ва тарҳи он муайян менамояд;

- намунаи якхела - намунаи борчомаи (воситаҳои бастабандии) аз гурӯҳи якхелаи маҳсулот интихобшуда ва аз як маҳсулот бо технология ва тарҳи якхела истехсолгардида ва ба талаботи бехатарӣ ҷавобгӯ буда;

- борчомаи интиқолий - борчомае, ки барои нигоҳдорӣ ва интиқоли маҳсулот бо мақсади ҳимояи он аз вайроншавӣ ҳангоми ҷобачогузорӣ ва ташкили воҳиди ягонаи интиқол пешбинӣ шудааст;

- воситаи бастабандӣ - маснуоте, ки барои печонидани борчома ва ҳифзи маҳсулоти дохили он таъин мешавад;

- борчома - маснуоте, ки барои ҷойгиркунӣ, ҳифз, интиқол, боркунӣ, борфарорӣ, расонидан ва нигоҳдории ашёи хом ва маҳсулоти тайёр таъин шудааст;

- маводи борчомавӣ - маводе, ки барои тайёр намудани борчома таъин шудааст.

4. Қоидаҳои муомилот

10. Борчома (воситаҳои бастабандӣ) ба муомилоти бозорҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолати гузаронидани тартиби баҳодихии (тасдиқи) мутобиқат ба талаботи Регламенти техникий мазкур ва дигар регламентҳои техникий Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки амалшон ба талаботи фурӯшу муомилот дар бозор мувофиқ аст, бароварда мешавад.

11. Борчомае (воситаҳои бастабандие), ки мутобиқаташ ба талаботи Регламенти техникий мазкур тасдиқ наёфтааст, набояд бо нишонаи мутобиқат ба регламентҳои техникий Ҷумҳурии Тоҷикистон тамғагузорӣ шавад ва барои муомилот дар бозорҳои қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳ дода намешавад.

5. Таъмини мутобиқати талаботи бехатарӣ

12. Мутобиқати борчома (воситаҳои бастабандӣ) ба Регламенти техникий мазкур тавассути бевосита иҷро намудани он, ё тавассути иҷрои стандарти, ки ҳангоми истифодаи онҳо дар асоси ихтиёри риояи талаботи Регламенти техникий мазкур таъмин мегардад, инчунин стандарти дарбаргирандаи қоидаву тарзҳои таҳқиқ (санҷиш) ва ченкунӣ, аз он ҷумла қоидаҳои гирифтани намунаи барои истифода ва иҷрои талаботи Регламенти техникий мазкур зарур ва тағбиқи баҳои (тасдиқи) мутобиқати маҳсулот (минбаъд - стандартҳо) таъмин карда мешавад.

13. Ихтиёри иҷро намудани талаботи стандарти ҷойдошта аз мутобиқати борчома (воситаҳои бастабандӣ) ба талаботи Регламенти техникий мазкур шаҳодат медиҳад.

6. Талаботи бехатарӣ

14. Борчома (воситаҳои бастабандӣ) ва равандҳои нигоҳдорӣ, интиқол ва истифодаи партовҳои он бояд ба талаботи бехатарии боби мазкур мутобиқат дошта бошанд.

15. Борчома (воситаҳои бастабандӣ) бояд тавре нақшагирӣ ва омода шавад, ки истифодаи он аз рӯи таъинот ҳавфи минималиро дар шароити тарҳсозии борчома (воситаҳои бастабандӣ) ва маводҳои дар он истифодашаванда таъмин намояд.

16. Бехатарии борчома бояд таъминкунандаи маҷмӯи талабот ба нишондоди зерин бошад:

- маводи истифодашавандаи бо маҳсулоти хӯроқворӣ алоқамандбуда, дар қисми нишондиҳандаҳои санитарӣ-бехдошгӣ;

- нишондиҳандаҳои механикӣ;

- устувории кимиёвӣ;

- ҳавоногузарӣ.

17. Борҷомаи бо маҳсулоти хӯроқворӣ ва аз ҷумла бо ғизои кудакона алоқамандидошта бояд ба нишондиҳандаҳои санитарӣ-бехдошгӣ дар Замимаи 1 Регламенти техникий мазкур нишондодашуда мутобиқат дошта бошад.

18. Шароити тарҳсозии таҳқиқоти (санҷиши) санитарӣ-кимиёвии борҷома дар Замимаи 2 Регламенти техникий мазкур нишон дода шудааст.

19. Борҷомае ки барои ҷойгирсозии маҳсулоти хӯроқворӣ ва ғизои кудакона, маснуоти ороишии атриётӣ-косметикӣ, бозичаҳо, навъи молҳои кудакона пешбинӣ гардидааст, набояд бо маводӣ моделӣ ва муҳити ҳаво, ки барои саломатии инсон зарарнок доништа шуда, кӯчиши моддаҳои кимиёвиро баланд мебардорад, алоқамандӣ дошта бошад.

20. Борҷома бо нишондиҳандаҳои механикӣ ва устувории кимиёвӣ (агар таъиноти борҷома бо назардошти ҳоса тарҳсозӣ шуда бошад), бояд ба талаботи бехатарии дар зербандҳои а) - з) банди мазкур нишондодашуда мутобиқат намояд:

а) борҷомаи металлӣ:

- бояд дар сурати фишори аз ҳад зиёди ҳаво, вазъи ҳавоногузариро таъмин карда тавонад;

- бояд ба фишороварии раванди амудии меҳвари танай борҷома устувор бошад;

- сатҳи дохилии борҷома нисбат ба маҳсулоти борҷомашаванда бояд мустаҳкам бошад ва (ё) ба тамъизкунонӣ ё гармкунонӣ (пастеризатсия) дар муҳити моделӣ тобовар бошад;

- бояд нисбат ба зангзании металл устувор бошад.

б) борҷомаи шишагӣ:

- бояд нисбат ба фишори дохилии гидростатикӣ вобаста аз параметр ва таъиноти асосӣ тобовар бошад;

- бояд бе вайронсозӣ ба тағйирёбии ҳарорат мутобиқат намояд;

- бояд ба фишороварии раванди амудии меҳвари танай борҷома устувор бошад;

- дараҷаи обнигоҳдорӣ (устуворӣ нисбат ба об) шиша бояд на кам аз 3/98 (барои маҳсулоти хӯроқворӣ, аз ҷумла ғизои кудакона, маҳсулоти ороишии атриётӣ-косметикӣ) бошад;

- бояд ба туршӣ (барои консервкунонӣ дар банкаҳо ва зарфҳои шишагии ҳоса ва ин гуна зарфҳои шишагӣ барои кислотаҳои ғизоӣ ва маҳсулоти ғизои кудакона) тобовар бошад;

- набояд такроран дар истехсоли маҳсулоти спиртӣ ва ғизои кудакона истифода шавад.

в) борҷомаи полимерӣ:

- бояд ҳавоногузарониро таъмин намояд;

- бояд ба шумораи муқарраргардидаи зарбаҳо ҳангоми афтиши озод аз баландӣ, бидуни шикастан тобовар бошад (барои зарфҳои бастабандӣ, ғайр аз зарфҳои маҳсулоти атриётӣ-косметикӣ);

- бояд ба фишороварии раванди амудии меҳвари танай борҷомаи полимерӣ (ба ғайр аз ҳалтача ва ҳалтаҳо) устувор бошад;

- ҳангоми таъсири оби гарм набояд шакланро дигар кунад ё таркиш гирад (қафал) (ба ғайр аз ҳалтача ва ҳалтаҳо);

- дастаҳои борҷома бояд ба он мустаҳкам часпонида шуда, ба вазни муқарраргардидаи бор тобовар бошанд;

- пайвандҳои кафшерӣ ё ширешии борҷома бояд обногузар бошанд;

- бояд вазни бори муқарраргардидаи статикиро ҳангоми васеъшавӣ (ёзиш) бардошта тавонанд (барои ҳалтача ва ҳалтаҳо);

- сатҳи дохилии борҷома бояд ба таъсири маҳсулоти борҷомашаванда тобовар бошад.

г) борҷомаҳои картонӣ ва қоғазӣ:

- бояд ба шумораи муқарраргардидаи зарбаҳо ҳангоми афтиш аз баландӣ, бидуни вайроншавӣ тобовар бошад;

- бояд ба фишороварии раванди амудии меҳвари танай борҷома устувор бошад.

д) борҷома аз маводҳои омехта:

- бояд (дар сурати мавҷудияти воситаҳои борпечонӣ) ҳавоногузар бошад ё устувории муқарраргардидаи дарзҳои баҳампайвасткунандаро таъмин карда тавонад;

- бояд ба рутубатнокӣ тобовар бошад;
- сатҳи дохилии зарф набояд оксидшуда бошад;
- сатҳи дохилии борчома бояд ба таъсири маҳсулоти борчомашаванда тобовар бошад.

е) борчома аз матоъҳои насосҷӣ:

- бояд ба шумораи муқарраргардидаи зарбаҳо хангоми афтиши озод аз баландӣ, бидуни вайроншавӣ тобовар бошад;

- бояд вазни муқарраргардидаи бори поракунандаро бардошта тавонад;
- бояд дарзҳои дӯхташ дар вақти фишорварӣ раҳна нагарданд (накафанд);
- бояд дастаҳояш ба борчома маҳкам дӯхта шуда, ба вазни бор мутобиқ бошанд.

ж) борчомаи чӯбин:

- бояд ба шумораи муқарраргардидаи зарбаҳо хангоми афтиши озод аз баландӣ, бидуни шикастан тобовар бошад;

- бояд ба шумораи муқарраргардидаи зарбаҳо дар сатҳҳои уфқӣ ё нишебӣ тобовар бошад;
- бояд ба фишорварии раванди амудии меҳвари танан борчома устувор бошад;
- намнокии чӯб бояд ба муқаррарот мутобиқат намояд.

з) борчомаи кулолгарӣ (сафолӣ, гилӣ):

- бояд обногузар ва ба об тобовар бошад.

21. Бехатарии воситаҳои бастабандӣ бояд таъминкунандани маҷмӯи талабот ба нишондодҳои зерин бошад:

- маводи истифодашавандаи бо маҳсулоти хӯрокворӣ алоқамандбуда, дар қисми нишондиҳандаҳои санитарӣ-беҳдоштӣ;

- ҳавоногузарӣ;
- устувории кимиёвӣ;
- кушоиши беҳатар;
- нишондиҳандаҳои физико-механикӣ.

22. Воситаҳои бастабандии бо маҳсулоти хӯрокворӣ ва аз ҷумла бо ғизои қудакона алоқамандидошта бояд ба нишондиҳандаҳои санитарӣ-беҳдошти дар Замимаи 1 нишондодашуда мутобиқат намоянд.

23. Шароити тарҳсозии таҳқиқоти санитарӣ-кимиёвӣ воситаҳои бастабандӣ дар Замимаи 2 нишон дода шудааст.

24. Воситаҳои бастабандии ба маҳсулоти хӯрокворӣ ва ғизои қудакона, маснуоти ороишии атриётӣ-косметикӣ алоқаманд набояд ба муҳити моделии бо онҳо алоқаманд миқдори моддаҳои ба саломатии инсон зарароварро ҷудо намоянд.

25. Воситаҳои бастабандӣ бо нишондиҳандаҳои физико-механикӣ ва устувории кимиёвӣ, бояд ба талаботи беҳатарии дар зерин мутобиқат намоянд:

а) воситаҳои бастабандии металлӣ:

- бояд (ба ғайр аз сарпӯшҳо барои маҳсулоти атриётӣ-косметикӣ, воситаҳои ороишӣ, ҳалқачаҳо) вазъи ҳавоногузариро таъмин карда тавонанд;

- сарпӯшҳо барои зарфҳои консервкунонӣ бояд ба коркарди гармогарм тобовар бошанд;

- ҳолати тобдиҳии сарпӯши воситаҳои бастабандии металлӣ хангоми кушодани онҳо бояд ба талаботи муқарраргардида мутобиқат намоянд;

- дарзи ширешии сарпӯшҳои фишурдашаванда ва тобдодашаванда бояд мустаҳкам бошад;

- дандон-пӯкҳо бояд ба фишорҳои дохилии гидростатии зарф тобовар бошанд;

- бояд ба зангзанӣ устувор бошанд;

- сатҳи дохилии рангдодашудаи сарпӯш ва қабати мустаҳкамнигоҳдорандаи он дар раванди тамъизкунонӣ ва пастеризатсия бояд ба таъсири муҳити модели тобовар бошад.

б) воситаҳои бандабастии полимерӣ ва омехта:

- бояд ҳавоногузаронии борчомаро (ба ғайр аз сарпӯшҳои дар гармӣ фишурдашаванда, тобхӯранда, клапанҳо, сарпӯшакҳои маҳдудкунандани ҳавои зарф, шӯъланишонҳо, сарпӯшакҳои мустаҳкам, капқоқҳо барои маҳкамкунонӣ) дар шароити муқарраргардидаи истифодабарӣ таъмин намоянд;

- вазъи тобхӯрӣ хангоми кушодани сарпӯш ва сарпӯшакҳои винтдор бояд ба талаботи муқарраргардида ҷавобгӯӣ бошад;

- воситаҳои бастабандӣ, ки барои сарпӯши шампанҳои нушидани ва шаробҳои газдор пешбини гардидаанд, бояд ба фишори дохилии гидростатӣ тобовар бошанд;

- дарзҳои ширешии сарпӯшакҳои тобхӯранда ва дар гармӣ фишурдашаванда бояд мустаҳкам бошанд;

- маводҳои чафскунанда набояд ба қабатҳо чудо шаванд;

- миқдори гардҳои полимсерӣ набояд аз ҳадди муқаррарӣ зиёд бошанд;

- сарпӯшҳо барои консервкунони бояд нисбат ба коркарди гармогарм тобовар бошанд;

- сарпӯшҳо барои консервкунони бояд ба маҳлули кислотаҳо устувор бошанд.

в) воситаҳои бастабандии пӯстлоқӣ:

- бояд таъминкунандаи ҳавоногузари борчома бошанд;

- рутубатнокии пӯкҳо ва маводҳои чафскунанда бояд ба талаботи муқарраргардида мутобиқат намояд;

- ҳадди мустаҳкамай ҳангоми тоб додани пӯкҳои агломерӣ ва омехта бояд ба талаботи муқаррарнамуда мутобиқат намояд;

- пӯкҳои агломерӣ ва омехта бояд бе вайроншавӣ ва пайдоиши тарқишҳо ба ҷӯшидан дар об тобовар бошанд;

- капиллярнокии сатҳи нахлӯӣ бояд ба талаботи муқарраршуда мутобиқат намояд;

- миқдори гардҳои пӯкӣ дар пӯкҳои колматирӣ, агломерӣ ва омехта набояд аз ҳадди муқарраршуда зиёд бошад.

г) воситаҳои бастабандии картонӣ:

- бояд нисбат ба таъсири муҳити моделӣ мустаҳкам бошанд;

- набояд ба қисмҳо чудо шаванд.

26. Санади санҷишҳое, ки тасдиқкунандаи мутобиқати навъҳои борчома (воситаҳои бастабандӣ) ба талаботи бандҳои 14-25 боби мазкур мебошанд, ба маҷмӯи маводҳои исботкунанда дохил карда мешаванд.

27. Талабот ба раванди гардиши борчома (воситаҳои бастабандӣ) дар бозор (нигоҳдорӣ, интиқол, коркарди партовҳо):

а) борчома (воситаҳои бастабандӣ) мутобиқ ба талаботи ҳуччатҳои меъёрӣ ва (ё) техникӣ ба намудҳои мушаххаси борчома (воситаҳои бастабандӣ) нигоҳдорӣ карда мешавад;

б) интиқоли борчома (воситаҳои бастабандӣ) бо ҳама намуди воситаҳои интиқолдиҳанда, мутобиқ ба қоидаҳои интиқоли бор амалӣ мегардад;

в) бо мақсади ҳифзи захираҳо ва ифлосшавии муҳити зист борчомаи (воситаи бастабандии) пештар дар истифодабуда, бояд мутобиқи қоидаҳои муқаррарнамудаи конунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба партов тақдир дода шаванд;

г) дар сурати ғайриимкон донишмандони ба партов тақдирдиҳии борчома (воситаҳои бастабандӣ) маълумот бояд бо роҳи насб намудан ба тамғакоғазии борчомаи дахлдор ба истеъмолкунанда баррасӣ гардад.

7. Талабот ба тамғагузори борчома (воситаҳои бастабандӣ)

28. Тамғакоғаз бояд маълумоти заруриро барои ҳаммонандсозии маводе ки аз он борчома (воситаи бастабандӣ) истеҳсол карда шудааст, ҳамчунин маълумотро дар бораи имконияти ба партовтақдирдиҳӣ ва маълумот барои истеъмолкунандагонро дар бар гирад.

29. Тамғакоғаз бояд ифодаҳои рақамӣ ва (ё) ифодаҳои ҳарфӣ (калимаҳои ихтисоршудаи) маводеро ки борчома (воситаи бастабандӣ) аз он истеҳсол гардидааст, мутобиқ ба Замимаи 3 Регламенти техникӣ мазкур дар бар гирифта, ҳамчунин тасвирҳои шартӣ, рамзҳои мутобиқи талаботи Замимаи 4 Регламенти техникӣ мазкур инъикос намояд: расми 1 - борчомаи (воситаи бастабандии) алоқаманд ба маҳсулоти хӯрокворӣ; расми 2 - борчома (воситаи бастабандӣ) барои маҳсулоти атриётӣ-косметикӣ; расми 3 - борчома (воситаи бастабандӣ), ки барои алоқамандӣ бо маҳсулоти хӯрокворӣ пешбини намегардад; расми 4 - имконоти партовсозии борчомаи (воситаи бастабандии) истифодашуда - ҳалқаи Мебиус.

30. Маълумот оид ба борчома (воситаҳои бастабандӣ) бояд дар ҳуччатҳои ба бор ҳамроҳшуда дарҷ гардида, нишондоди зеринро дар бар гирад:

- номгӯи борчома (воситаҳои бастабандӣ);

- маълумот оиди таъиноти борчома (воситаҳои бастабандӣ);

- шароити нигоҳдорӣ, интиқол, имконоти партовсозӣ;

- тариқи коркард (барои борчомаҳои бисёрстифодашаванда);

- номгӯӣ ва макони ҷойгиршавии истеҳсолкунанда, маълумот дар бораи барқарор намудани алоқа бо он;

- номгӯй ва макони ҷойгиршавии шахси ваколатдори истеҳсолкунанда, воридсозандаи мол, маълумот дар бораи барқарор намудани алоқа бо он (дар сурати мавҷуд будан);

- санаи истеҳсол (моҳ, сол);

- мӯҳлати истифода (агар аз тарафи истеҳсолкунанда муқаррар гардида бошад).

31. Маълумот бояд бо забонҳои давлатӣ ва русӣ, ҳангоми мавҷудияти талаботи ҷойдошта дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дарҷ карда шавад.

8. Тасдиқи мутобиқи борчома (воситаҳои бастабандӣ)

32. Пеш аз ба муомилот баровардани борчома (воситаҳои бастабандӣ) дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, бояд он тартиби тасдиқи мутобиқат ба талаботи Регламенти техникии мазкурро гузарад. Мутобиқати борчомаи (воситаҳои бастабандии) дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардашуда, дар шакли сертификатсия тасдиқ мегардад.

33. Сертификатсияи борчома (воситаҳои бастабандӣ) аз тарафи мақомоти сертификатсия, доираи ваколатдиҳие ки эътибораш фарогири борчомаҳо (воситаҳои бастабандӣ) буда, дар асоси шартнома ва фармоиш байни фармоишгар ва мақомоти сертификатсия баста мегардад, ба амал бароварда мешавад.

34. Фармоишгар ӯҳдадор мешавад, ки таъмини мутобиқати борчомаро (воситаҳои бастабандӣ)-ро ба талаботи муқаррарнамудаи Регламенти техникии мазкур таъмин намояд.

35. Дар сурати тасдиқи ҳатмии мутобиқат дархосткунанда шахси истеҳсолкунанда, тахвилгар ё фурӯшанда ба ҳисоб меравад.

36. Вобаста ба борчомаи (воситаҳои бастабандии) ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда, истеҳсолкунанда (тахвилгар, фурӯшанда) мутобиқати борчомаи (воситаҳои бастабандии) воридшударо ба талаботи Регламенти техникии мазкур таъмин намояд.

37. Дар сурати тасдиқи ҳатмии мутобиқати маҳсулот ба талаботи Регламенти техникии мазкур истеҳсолкунанда ӯҳдадор мешавад, ки:

- назорати санчиширо амалӣ созад ва ҳама чораҳои заруриро барои таъмини дурусти раванди истеҳсолот нисбат ба мутобиқати маҳсулот ба талаботи Регламенти техникии мазкур ба роҳ монад;

- ба ҳар як қисми маҳсулот дар озмоишгоҳҳои истеҳсоли барои назорати дохилӣ, мувофиқи талаботи Регламенти техникии мазкур бо усулҳои муқарраргардида, санчишҳои пешакӣ гузаронад.

38. Сертификатсияи ҳар партияи борчома алоҳида сурат мегирад.

39. Тартиби сертификатсияи борчомаҳо тариқи зерин раванд меёбад:

- дархост додан;

- интиҳоби намунаҳо ва ҳаммонандсозии борчома;

- гузаронидани санчиши намунаҳои борчома дар озмоишгоҳҳои санчиши аккредитатсияшуда;

- чамъбасти натиҷаҳои санчиш ва қабул намудани қарор дар бораи ба дархостгар пешниҳод кардани (рад намудани пешниҳоди) сертификати мутобиқат.

40. Фармоишгар ҳуқуқ дорад оид ба қарори мақомоти сертификатсия бо тартиби судӣ даъво ба амал орад.

9. Назорати давлатӣ доир ба риояи талаботи Регламенти техникаӣ

41. Назорати давлатӣ ба риояи талаботи Регламенти техникии мазкур нисбат ба борчома дар мутобиқат бо қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амал бароварда мешавад.

10. Тамғугузори бо нишонаи мутобиқат ба регламентҳои техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон

42. Борчомаи (воситаҳои бастабандии) ба талаботи бехатарии Регламенти техникии мазкур мутобиқбуда ва аз тасдиқи мутобиқат гузаронидашуда, мутобиқи боби 8-уми Регламенти техникии мазкур бояд бо нишонаи мутобиқати регламентҳои техникийи Ҷумҳурии Тоҷикистон тамғугузори шаванд, ки он ба ҳуччати ҳамроҳшавандаи бор ворид карда мешавад.

43. Тамғугузори бо нишонаи мутобиқат ба Регламентҳои техникийи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи истеҳсолкунанда, шахси ваколатдори истеҳсолкунанда, воридсозанда, пеш аз ҷойгиркунонии маҳсулот дар бозор ба амал бароварда мешавад.

44. Борчома (воситаҳои бастабандӣ) дар сурати мутобиқати онҳо ба талаботи Регламенти техникийи мазкур, ҳамчунин талаботи дигар регламентҳои техникийи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки эътиборашон фарогири ин намуди маҳсулот мебошад, бо нишонаи мутобиқати регламентҳои техникийи Ҷумҳурии Тоҷикистон тамғугузори карда мешавад.

11. Масъулият барои риояи нақардани талаботи Регламенти техникаӣ

45. Шахсони воқеию ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Регламенти техникии мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ қаро дода мешаванд.

[Замима](#)

Нишондиҳандаҳои бехатарии санитарӣ-беҳдоштии ва меъёри моддаҳои аз борчома (воситаҳои бастабандӣ) ҷудошаванда, ки бо маҳсулоти ғизоӣ алоқамандӣ доранд.

Ҷадвали 1

Номгӯии маводҳои маҳсулот	Нишондоди назоратӣ	Дараҷаи ғилзати роҳдодашудаи кӯчиш <3> , мг/л	Ҳадди дараҷаи ғилзати роҳдодашуда, дар оби нӯшокӣ, мг/л	Дараҷаи хатарнокӣ <5>	Ҳадди дараҷаи ғилзати роҳдодашуда с.с., мг/м ³ дар муҳити ҳаво	Дараҷаи хатарнокӣ <5>	
1	2	3	4	5	6	7	
1. Маводҳои полимерӣ ва массаҳои пластикӣ дар асоси онҳо							
Полиэтилен (ПЭВД, ПЭНД), полипропилен, сополимерҳои пропилен бо этилен, полибутилен, полиизобутилен, маводҳои омехта дар асоси полиолефинҳо	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3	
	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	4	
	Гексан	0,100	--	4	--	--	
	Гептан	0,100	--	4			
	Гексен	--	--	--	0,085	3	
	Гептен	--	--	--	0,065	3	
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4	
	Спиртҳо:						
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3	
	пропилӣ	0,100	--	4	0,300	3	
	изопропилӣ	0,100	--	4	0,600	3	
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3	
	изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4	
	Пластикҳои полистиролӣ:						
Стирол:		0,010	--	2	0,002	2	

- блоки полистироли ба зарба тобовар	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Бензол	--	0,100	2	0,100	2
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3
	Этилбензол	--	0,010	4	0,020	3
-сополимерҳои стирол бо акрилонитрил	Стирол	0,010	--	2	0,002	2
	Акрилонитрил	0,020	--	2	0,030	2
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Бензалдегид	--	0,003	4	0,040	3
-пластикҳои акрилнитрил бутадиеън стиролӣ	Стирол	0,010	--	2	0,002	2
	Акрилонитрил	0,020	--	2	0,030	2
	Алфа-метилстирол	--	0,100	3	0,040	3
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3
	Этилбензол	--	0,010	4	0,020	3
	Бензалдегид	--	0,003	4	0,040	3
	Ксилолҳо (омехтаи изомерҳо)	0,010	--	2	0,002	2
-сополимерҳои стирол бо метилметакрилат	Стирол	0,010	--	2	0,002	2
	Метилметакрилат	0,250	--	2	0,010	3
	Спирти метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
-сополимерҳои стирол бо метилметакрилат ва акрилонитрил	Стирол	0,010	--	2	0,002	2
	Метилметакрилат	0,250	--	2	0,010	3
	Акрилонитрил	0,020	--	2	0,030	2
	Спирти метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
-сополимерҳои стирол бо алфа-метилстирол	Стирол	0,010	--	2	0,002	2
	Алфа-метилстирол	--	0,100	3	0,040	3
	Бензалдегид	--	0,003	4	0,040	3
	Атсетофенон	--	0,100	3	0,003	3

-сополимерҳои стирола бо бутадийн	Стирол	0,010	--	2	0,002	2
	Бутадиен	--	0,050	4	1,000	4
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
	Ксилолҳо (омехтаи изомерҳо)	--	0,050	3	0,200	3
-полистиролҳои кафкшуда	Стирол	0,010	--	2	0,002	2
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3
	Этилбензол	--	0,010	4	0,020	3
	Кумол (изопронили бензол)	--	0,100	3	0,014	4
	Спирти метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
Пластикҳои поливинилхлоридӣ	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	2
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
	Винили хлордор	0,01	--	2	0,01	1
	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	пропилӣ	0,100	--	4	0,300	3
	изопронили	0,100	--	4	0,600	3
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
	изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3
	Рӯх (Zn)	1,000	--	3	--	--
	қалъагӣ (Sn)	--	2,000	3	--	--
	Диоктилфталат	2,000	--	3	0,020	--
Дибутилфталат	Иҷозат дода намешавад					
Полимерҳо дар асоси винилатсетат ва ҳосилҳои истехсолии он: поливинилатсетат,	Винилатсетат	--	0,200	2	0,150	3
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Гексан	0,100	--	4	--	--

спирти поливинилї, парокандашавии винилатсетати сополимерї бо дибутилмалеинат	Гептан	0,100	--	4	--	--
Полиакрилатҳо	Гексан	0,100	--	4	--	--
	Гептан	0,100	--	4	--	--
	Акрилонитрил	0,020	--	2	0,030	2
	Метилакрилат	--	0,020	4	0,010	4
	Метилметакрилат	0,250	--	2	0,010	3
	Бутилакрилат	--	0,010	3	0,0075	2
Полиорганосилаксанҳо (силиконҳо)	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
	Спиртҳо:					
	метилї	0,200	--	2	0,500	3
	бутилї	0,500	--	2	0,100	3
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
Полиамидҳо						
-полиамид 6 (поликапроамид, капрон)	Е-капролактам	0,500	--	4	0,060	3
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
-полиамид 66 (полигекса- метиленадипамид, найлон)	Гексаметилен- диамин	0,010	--	2	0,001	2
	Спирти метилї	0,200	--	2	0,500	3
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
1-полиамид 610 (полигекса- метиленсебатсинамид)	Гексаметилендиамин	0,010	--	2	0,001	2
	Спирти метилї	0,200	--	2	0,500	3
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
Полиуретанҳо	Этиленгликол	--	1,000	3	1,000	--
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	4
	Бутилатсетат	--	0,100	4	0,100	4
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
	Спиртҳо:					

	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	пропилӣ	0,100	--	4	0,300	3
	изопропилӣ	0,100	--	4	0,600	3
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3
Полиэфирҳо:						
-полиэтиленоксид	Формалдегид	0,100	--	2	0,003 <1>	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
-оксиди полипропилен	Метилатсетат	--	0,100	3	0,070	4
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
-политетраметиленоксид	Спирти пропилӣ	0,100	--	4	0,300	3
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
-полифениленоксид	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Спирти метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
-полиэтилентерефталат ва сополимерҳо дар асоси терефталевӣ	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Этиленгликол	--	1,000	3	1,000	--
	Диметилтерефталат	--	1,500	4	0,010	--
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
	изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
-поликарбонат	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
	Метиленхлорид	--	7,500	3	--	--
	Хлорбензол	--	0,020	3	0,100	3
-полисульфон	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
-полифениленсулфид	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3

	Спирти метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	Дихлорбензол	--	0,002	3	0,030	--
	Бор (В)	0,500	--	2	--	--
-ҳангоми истифода ба сифати пайвандсозанда:						
катронҳои фенолоформалдегидӣ	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
катронҳои кремнийорганикӣ	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	катрони эпоксидӣ	Эпихлоргидрин	0,100	--	2	0,200
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
Фторопластҳо: фторопласт-3 фторопласт-4, тефлон	Фтор-ион	0,500	--	2	--	--
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Гексан	0,100	--	4	--	--
	Гептан	0,100	--	4	--	--
Пластмассаҳо дар асоси катронҳои фенолформалдегидӣ (фенопластҳо)	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
Полиформалдегид	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
Аминопластҳо (карбамидӣ ва меламиноформалдегидӣ)	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
Маводҳои полимерӣ дар асоси катрони эпоксидӣ	Эпихлоргидрин	0,100	--	2	0,200	2
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	--
Катрони иономерӣ, аз ҷумла	Формалдегид	0,100	--	2	<1>	2

серлин	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	2
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003 <1>	3
	Спирти метилӣ	0,200	--	2	0,500	2
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3	--	3
Селлюлоза	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	--
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	4
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	2
Пластмассаҳои эфирселлюлозӣ (этролҳо)	Этилатсетат	0,100	--	2	0,010	4
	Атсеталдегид	--	2,000	4	0,010	4
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	3
	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
Коллаген (биополимер)	Формалдегид <1>	0,100	--	2	0,003	2
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	4
	Бутилатсетат	--	0,100	4	0,100	4
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	пропилӣ	0,100	--	4	0,300	3
	изопропилӣ	0,100	--	4	0,600	3
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
	изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4
	Маводҳои резинӣ ва резинопластикӣ (қабатҳо, маҳкамкунандаҳои бидонҳо, маҳкамкунандаҳои доираи сарпӯш барои зарфҳои консервкунонӣ ва ғ...)	Кислотаҳои нитрил акрилӣ (НАК)	0,02	--	--	--
Тиурам Д		0,03	--	--	--	--
Каптакс		0,15	--	--	--	--
Рӯҳ		1,0	--	--	--	--
Диоктилфталат (ДОФ)		2,0	--	--	--	--
Дибутилфталат (ДБФ)						Иҷозат дода намешавад

2. Парафинҳо ва мумҳо							
Парафинҳо ва мумҳо (сарпӯшҳо барои панир ва ғ.)	Гексан	0,100	--	4	--	--	
	Гептан	0,100	--	4	--	--	
	Бенз(а)пирен	Иҷозат дода намешавад		1			
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3	
	Формалдегид	0,100	0,100	2	0,003	2	
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4	
	Спиртҳо:						
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3	
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3	
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3	
3. Қоғаз, картон, пергамент, зерпӯстӣ (зери пергаментӣ)							
Қоғаз	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	4	
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3	
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4	
	Спиртҳо:						
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3	
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3	
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3	
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2	
	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--	
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3	--	--	
	Маргимӯш (Арсен) (As)	0,050		2			
	Хром (Cr 3+)	сум- марно 0,100	--	3	--	--	
	Хром (Cr 6+)		--	3	--	--	
	Қоғазии парафинӣ	Иловатан муайян кардан мебояд					
Гексан		0,100	--	4	--	--	
Гептан		0,100	--	4	--	--	
Бенз(а)пирен		Иҷозат дода намешавад		1			
Картон	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	4	
	Бутилатсетат	--	0,100	4	0,100	4	
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3	
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	

	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	
	изопропилӣ	0,100	--	4	0,600	3
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
	изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3
	Ксиллолҳо (омехтаи изомерҳо)	--	0,050	3	0,200	3
	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3	--	--
	Арсен (As)	0,050	--	2	--	--
	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--
	Иловатан муайян кардан мебояд:					
Картони табоширдор	Титан (Ti)	0,100	--	3	--	--
	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Барий (Ba)	0,100	--	2	--	--
Картон аз қоғазкӯҳна <2>	Бутилатсетат	--	0,100	4	0,100	4
	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	4
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3
	Спиртҳо:					
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3
	Ксиллолҳо (омехтаи изомерҳо)	--	0,050	3	0,200	3
	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3	--	--
	Арсен (As)	0,050	--	2	--	--
	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--

Пергамент аз растанӣ	Кадмий (Cd)	0,001	--	2	--	--	
	Барий (Ba)	0,100	--	2	--	--	
	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	4	
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	
	Спиртҳо:						
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3	
	пропилӣ	0,100	--	4	0,300	3	
	изопропилӣ	0,100	--	4	0,600	3	
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3	
	изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4	
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4	
	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--	
	Рӯх (Zn)	1,000	--	3	--	--	
	Арсен (As)	0,050	--	2	--	--	
	Мис (Cu)	1,000	--	3	--	--	
	Оҳан (Fe)	0,300	--	--	--	--	
	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--	
Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--		
Зерпергамент (қоғаз бо иловаи хусусиятҳои сунбӣи паргаменти растанӣ)	Этилатсетат	0,100	--	2	0,100	4	
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3	
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2	
	Эпихлоргидрин	0,100	--	2	0,200	2	
	Е-капролактама	0,500	--	4	0,060	3	
	Спиртҳо:						
	Метилӣ	0,200	--	2	0,500	3	
	пропилӣ	0,100	--	4	0,300	3	
	изопропилӣ	0,100	--	4	0,600	3	
	Бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3	
	изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4	
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4	
	Бензол	--	0,010	2	0,100	2	
	Толуол	--	0,500	4	0,600	3	
	Ксиллолҳо (омехтаи изомерҳо)	--	0,050	3	0,200	3	
	Рӯх (Zn)	1,000	--	3	--	--	

	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--
	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--
	Арсен (As)	0,050	--	2	--	--
	Титан (Ti)	0,100	--	3	--	--
	Кадмий (Cd)	0,001	--	2	--	--
4. Шиша <3>						
Маводҳои шишагӣ:						
-шишаҳои беранг ва нимсафед	Бор (B)	0,500	--	2	--	--
	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Арсен (As)	0,050	--	2	--	--
-шишаҳои сабзранг	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--
	Мис (Cu)	1,000	--	3	--	--
	Бор (B)	0,500	--	2	--	--
-шишаҳои қаҳваранг	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Марганетс (Mn)	0,100	--	3	--	--
	Бор (B)	0,500	--	2	--	--
- шишаҳои булӯрӣ	Сурб (Pb)	<3>	--	2	--	--
	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Бор (B)	0,500	--	2	--	--
	Кадмий (Cd)	<3>	--	2	--	--
-иловатан барои булӯри боридор	Барий (Ba)	0,100	--	2	--	--
Ҳангоми рангмолӣ иловатан бояд муайян карда шавад:						
-ба ранги осмонӣ	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--
	мис (Cu)	1,000	--	3	--	--
-ба ранги кабуд	Кобалт (Co)	0,100	--	2	--	--
-ба ранги сурх	мис (Cu)	1,000	--	3	--	--
	Марганетс (Mn)	0,100	--	3	--	--
-бо ранги зард	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--
	Кадмий (Cd)	<3>	--	2	--	--

	Барий (Ba)	0,100	--	2	--	--
5. Сафолӣ <3>						
Маводҳои кулолгарӣ (сафолӣ)	Бор (B)	0,500	--	2	--	--
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3	--	--
	Титан (Ti)	0,100	--	3	--	--
	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Кадмий (Cd)	<3>	--	2	--	--
	Барий (Ba)	0,100	--	2	--	--
6. Чин ва фарфор <3>						
Маводҳои фарфорӣ ва чинӣ	Сурб (Pb)	<3>	--	2	--	--
	Кадмий (Cd)	<3>	--	2	--	--
Хангоми иловасозӣ ва истифодабарӣ иловатан бояд муайян карда шавад:						
окисҳои кобалт	Кобалт (Co)	0,100	--	2	--	--
сирҳои бесурб	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Бор (B)	0,500	--	2	--	--
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3	--	--
	Литий (Li)	--	0,030	2	--	--
сирҳои сульфати барш	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Барий (Ba)	0,100	--	2	--	--
	Бор (B)	0,500	--	2	--	--
Хангоми рангмолӣ ба сирҳо иловатан бояд муайян карда шавад:						
ранги гулобӣ	Марганетс (Mn)	0,100	--	3	--	--
ранги осмонӣ	Кобалт (Co)	0,100	--	2	--	--
	Мис (Cu)	1,000	--	3	--	--
ранги зард	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--
	Кадмий (Cd)	<3>	--	2	--	--
7. Маводҳои полимерии барои сарпӯши борҷомаҳо (воситаҳои бастабандӣ) истифодашаванда						
Сирҳои силикатӣ (фриттҳо)	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
	Бор (B)	0,500	--	2	--	--
	Оҳан (Fe)	0,300	--	--	--	--
	Кобалт (Co)	0,100	--	2	--	--
	Никел (Ni)	0,100	--	3	--	--
	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--

Сирҳои титанӣ	Марганетс (Mn)	0,100	--	3	--	--	
	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--	
	Бор (B)	0,500	--	2	--	--	
	Оҳан (Fe)	0,300	--	--	--	--	
	Кобалт (Co)	0,100	--	2	--	--	
	Никел (Ni)	0,100	--	3	--	--	
	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--	
	Арсен (As)	0,050	--	2	--	--	
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3	--	--	
	Титан (Ti)	0,100	--	3	--	--	
Ҳангоми рангмоӣ иловатан бояд муайян карда шавад:							
ранги хокистарӣ	Титан (Ti)	0,100	--	3	--	--	
ранги кабуд	Кобалт (Co)	0,100	--	2	--	--	
ранги қаҳвагӣ	Оҳан (Fe)	0,300	--	--	--	--	
ранги сабз	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3	--	--	
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3	--	--	
ранги гулобӣ	Марганетс (Mn)	0,100	--	3	--	--	
Ҳангоми насб кардани сарпӯш:							
Ба пӯлодҳои карбонбароранда ва пастлегиронида	Оҳан (Fe)	0,300	--	--	--	--	
	Марганетс (Mn)	0,100	--	3	--	--	
Ба алюминий ва ҳӯлаҳои алюминӣ	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--	
	Мис (Cu)	1,000	--	3	--	--	
8. Маводҳои полимери барои борчомаҳои рангкардашуда (воситаҳои бастабандӣ) истифодашаванда							
Рангҳои пардозии эпоксифенӣ	Эпихлоргидрин	0,100	--	2	0,200	2	
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2	
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3	--	--	
	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--	
	Ксилолҳо (омехтаи изомерҳо)	--	0,050	3	0,200	3	
	Спиртҳо:						
	метилӣ	0,200	--	2	0,500	3	
	пропилӣ	0,100	--	4	0,300	3	
	бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3	
изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4		

	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4	
	Этилбензол	--	0,010	4	0,020	3	
Рангҳои пардозии фенолравғанӣ	Формалдегид	0,100	--	2	0,003 <1>	2	
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2	
	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--	
Сирҳои қайши сафедадор, бо таркиби хамираи рӯх	Эпихлоргидрин	0,100	--	2	0,200	2	
	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	
	Рӯх (Zn)	1,000	--	3	--	--	
	Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--	
Сирҳои винилии намакдор	Формалдегид	0,100	--	2	0,003 <1>	2	
	Атсеталдегид	--	0,200	4	0,010	3	
	Фенол	0,050	--	4	0,003	2	
	Атсетон	0,100	--	3	0,350	4	
	Винилатсетат	--	0,200	2	0,150	3	
	Винили хлордор	0,010	--	2	0,010	1	
	Спиртҳо:						
		метилӣ	0,200	--	2	0,500	3
		изопропилӣ	0,100	--	4	0,600	3
		бутилӣ	0,500	--	2	0,100	3
		изобутилӣ	0,500	--	2	0,100	4
		Ксиллолҳо (омехтаи изомерҳо)	--	0,050	3	0,200	3
		Сурб (Pb)	0,030	--	2	--	--
	Ҳангоми истифода иловатан муайян кардан мебояд::						
	хокаи алюминӣ барои пигментатсияи ранги пардозӣ	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--
борҷомаҳо аз алюминий ва хӯлаҳои алюминий	Алюминий (Al)	0,500	--	2	--	--	
9. Мағзи чӯб ва маснӯот аз он, пӯкҳои табиӣ ва фишурдашуда							
Мағзи чӯб ва маснӯот аз он	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	
пӯкҳои табиӣ ва фишурдашуда	Формалдегид	0,100	--	2	0,003	2	

Эзоҳ: кӯчиши моддаҳои зарарноки аз борчомаҳо (воситаҳои бастабандӣ) хоричшуда, ки аз маводҳои омехта омода гардидаанд, танҳо аз қабати бо маводи хӯрокворӣ алоқаманди дошта, ҳамчунин бо ғизои кӯдакон алоқамандбуда мавриди таҳқиқи санҷиш қарор мегирад.

 <1> Барои ҳама намуди чилдҳои сунъии сафеддор шумораи ҷамъи алдегидҳо (аз ҷумла формалдегид) ба ДҚМ - 0,8 мг/л. баробар аст.

<2> Қоғаз ва картон аз қоғазкӯҳна, метавонад танҳо барои борчомаи маҳсулоти хӯрокворие ки намнокиашон аз 15% фоиз зиёд нест мавриди истифода қарор гирад.

<3> Дараҷаи ғилзати роҳдошудаи кӯчиши сурб ва кадмий барои борчомаҳо аз шиша, фарфор ва чин, сафолҳо, ки дар ҷадвали 2 оварда шудааст.

<4> Ҳангоми баҳодиҳӣ ба мавод ва маснуоте ки барои борчомаи маҳсулоти ғизоии кудакони синни хурд нигаронида шудаанд, ба кӯчиши моддаҳои кимиёвие ки ба дараҷаҳои 1 ва 2 хатар дохил мегарданд, роҳ дода намешавад.

<5> Таҳқиқи кӯчиши моддаҳои зараровар ба муҳити моделии обӣ, барои борчомаҳои гузаронида мешавад, ки онҳо барои нигоҳдории маҳсулоти хӯрокворӣ бо рутубатнокии зиёда аз 15% ва дар муҳити моделии ҳавой, барои маҳсулоти хӯрокворӣ бо рутубатнокии камтар аз 15% нигаронида шудаанд.

<6> Барои борчома ва воситаҳои бастабандие, ки аз маводҳои полимерӣ ва массаҳои пластикӣ истиҳсол шудаанд, иловатан тағйирёбии шумораи кислотаҳо муайян карда мешавад.

Ҷадвали 2

Меъёрҳои санитарӣ-беҳдошти сурб
 ва кадмий, ки аз шиша, фарфор ва маводи чинӣ, хорич карда мешаванд
 ва маҳсулот аз онҳо, маводи сафолӣ

Навъи борчома	Нишондиҳандаҳои назоратшаванда	Воҳиди ченак	ДҚМ
Борчома бо ғунҷоиши то 1,1 л	кадмий	мг/л	0,5
	сурб	мг/л	2,0
Борчома бо ғунҷоиши зиёда аз 1,1 л	кадмий	мг/л	0,5
	сурб	мг/л	2,0

Нишондиҳандаҳои бехатарии санитарӣ-бехдоштӣ
ва меъёри моддаҳои, ки аз металлҳо ва ҳулаҳои барои истеҳсоли
борчома (маводҳои бастабандӣ) истифодашаванда, ҷудо мегарданд

Номгӯи маводҳои маҳсулот	Нишондиҳандаҳои назоратшаванда	ДҚМ, мг/л	ПДҚ дар оби нӯшокӣ, мг/л	Дараҷаи хатар <*>
1	2	3	4	5
1. Алюминий аввалия				
бо тозагии махсус	Алюминий (Al)	0,500	--	2
бо тозагии баланд	Алюминий (Al)	0,500	--	2
	Оҳан (Fe)	0,300	--	--
	Силитсий (Si)	--	10,000	2
	Мис (Cu)	1,000	--	3
бо тозагии техникӣ	Алюминий (Al)	0,500	--	2
	Оҳан (Fe)	0,300	--	--
	Силитсий (Si)	--	10,000	2
	Мис (Cu)	1,000	--	3
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3
	Титан (Ti)	0,100	--	3
2. Ҳулаҳои алюминӣ:				
катшаванда	Алюминий (Al)	0,500	--	2
	Марганетс (Mn)	0,100	--	3
	Оҳан (Fe)	0,300	--	--
	Мисс (Cu)	1,000	--	3
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3
	Титан (Ti)	0,100	--	3
	Ванадий (V)	0,100	--	3
рехташуда	Алюминий (Al)	0,500	--	2
	Мисс (Cu)	1,000	--	3
	Силитсий (Si)	--	10,000	2
	Марганетс (Mn)	0,100	--	3
	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3
	Титан (Ti)	0,100	--	3

3.Ҳама намуди пӯлод, аз ҷумла пӯлоди босифати карбондор, хромдор ва дорои хроммаргантӣ	Оҳан (Fe)	0,300	--	--
	Марганец (Mn)	0,100	--	3
	Хром (Cr 3+)	28	--	3
	Хром (Cr 6+)	ҷамъан 0,100	--	3
3.1. Барои намудҳои дигари пӯлод, иловатан муайян кардан зарур аст:				
пӯлоди карбонии пастигиронидашуда	Никел (Ni)	0,100	--	3
	Мис(Cu)	1,000	--	3
хромокремнистӣ	Силитсий (Si)	--	10,000	2
хромованадӣ	Никел (Ni)	0,100	--	3
	Мис (Cu)	1,000	--	3
Хроми маргантсевоитанӣ	Титан (Ti)	0,100	--	3
кремнемаргантсӣ ва хромкремнемаргантсӣ	Силитсий (Si)	--	10,00	2
хромомолибденовӣ	Молибден (Mo)	0,250	--	2
хромоникелеволфрамӣ ва хромоникелемолибденӣ	Никел (Ni)	0,100	--	3
	Волфрам (W)	0,050	--	2
	Молибден (Mo)	0,250	--	2
хроммолибденалюминӣ ва хромоалюминӣ	Алюминий (Al)	0,500	--	2
	Молибден (Mo)	0,250	--	2
хромникелеволфрамованадиевӣ	Никел (Ni)	0,100	--	3
	Ванадий (V)	0,100	--	3
	Волфрам (W)	0,050	--	2
ба зангхӯрдашавӣ ва гармии баланд тобовар, босифат ва дар гармогарм ғелонидашуда	Никел (Ni)	0,100	--	3
пастигиронидашуда, ба гармӣ бо дараҷаи вулқонӣ тобовар	Никел (Ni)	0,100	--	3
	Молибден (Mo)	0,250	--	2
	Ванадий (V)	0,100	--	3
	Мис (Cu)	1,000	--	3
ба гармӣ бо дараҷаҳои мартенситӣ ва мартенситӣ-ферритӣ тобовар	Никел (Ni)	0,100	--	3
	Молибден (Mo)	0,250	--	2
	Ванадий (V)	0,100	--	3
	Волфрам (W)	0,050	--	2
ба гармӣ бо дараҷаи аустенитӣ тобовар	Никел (Ni)	0,100	--	3
	Молибден (Mo)	0,250	--	2

	Волфрам (W)	0,050	--	2
	Ниобий (Nb)	--	0,010	2
	Титан (Ti)	0,100	--	3
4. Кафшерхо дар асоси хӯлаҳои сурб:				
- қалъагӣ - сурбӣ	Қалъагӣ (Sn)	--	2,000	3
	Сурб (Pb)	0,030	--	2
5. Рӯҳ ва хӯлаҳои он	Рӯҳ (Zn)	1,000	--	3
	Сурб (Pb)	0,030	--	2
	Оҳан (Fe)	0,300	--	--
	Кадмий (Cd)	0,001	--	2
	Мис (Cu)	1,000	--	3
	Алюминий (Al)	0,500	--	2
	Хром (Cr 3+)	чамъан	--	3
	Хром (Cr 6+)	0,100	--	3
	Молибден (Mo)	0,250	--	2
	Марганец (Mn)	0,100	--	3
	Ванадий (V)	0,100	--	3
	Оҳан (Fe)	0,300	--	--

Номгӯи
муҳитҳои моделии ҳангоми тадқиқи борчома (воситаҳои бастабандӣ) истифодашаванда

Номгӯи маҳсулоти хӯрокворӣ, ки барои алоқамандӣ бо онҳо борчома (воситаҳои бастабандӣ) пешбинӣ гардидааст	Муҳитҳои моделии ба маҳсулоти хӯрокворӣ мутобиқгардонидашуда
<p>Гӯшт ва моҳии тару тоза</p> <p>Гӯшт ва моҳии намакхӯрда ва дудхӯрда</p> <p>Шир, маҳсулоти ширӣ ва консервҳои ширӣ.</p> <p>Ҳасибии пӯхташуда; консервҳо: гӯштӣ, моҳигӣ, сабзавотӣ; сабзавоти дар сирко хобонидашуда, парвардашуда ва туршонидашуда, хамираи помидор ва ғ.</p> <p>Меваҳо, буттамеваҳо, афшӯраҳои мевагию сабзавотӣ, консервҳои мевагию буттамевагӣ, нӯшокиҳои ғайриалкоголӣ, пиво.</p> <p>Нӯшокиҳои алкоголӣ, май</p> <p>Арак, конякҳо</p> <p>Спирти ғизой, ликерҳо, ром</p>	<p>Оби муқаттар, 0,3% маҳлули кислотаи ширӣ.</p> <p>Оби муқаттар, 5% маҳлули намаки ошӣ.</p> <p>Оби муқаттар, 0,3% маҳлули кислотаи ширӣ, 3% маҳлули кислотаи ширӣ.</p> <p>Оби муқаттар, 2% маҳлули кислотаи сиркои таркибаш 2% намаки ошӣ дошта; равғани софношудаи офтобпараст.</p> <p>Оби муқаттар, 2% маҳлули кислотаи лимӯ.</p> <p>Оби муқаттар, 20% маҳлули спирти этилӣ, 2% маҳлули кислотаи лимӯ.</p> <p>Оби муқаттар, 40% маҳлули спирти этилӣ.</p> <p>Оби муқаттар, 96% маҳлули спирти этилӣ.</p>

Эзоҳ:

1. Борчома (воситаҳои борпечонӣ), ки дар шароити дарчшуда мавриди истифода қарор мегиранд, дар ҳолати наздикшавӣ ба тартибу қоидаҳои корфармоӣ бо баъзе аггреватсияҳо, аз нав коркард карда мешаванд.

2. Ҳангоми таҳқиқи борчомаҳои (воситаҳои борпечонии) пластмассӣ, ки дар таркибашон нитроген ва алдегидҳо доранд, ба ҳайси муҳити моделӣ, аз 0,3% то 3% маҳлули кислотаи лимӯ ба ҷои кислотаи ширӣ истифода мегардад.

3. Ҳангоми таҳқиқи борчомаҳо (воситаҳои бастабандӣ) барои консервҳои моҳӣ дар афшӯраи дохили он, ба ҳайси муҳити моделӣ танҳо оби муқаттар мавриди истифода қарор мегирад.

4. Барои муайянсозии сурб ва кадмий аз борчомаҳои (воситаҳои бастабандии) шишагӣ, сафолӣ, фарфорӣ ва чинӣ, ба ҳайси муҳити модели маҳлули 4% кислотаи сирко истифода мешавад.

Тарҳсозии давомнокии муносибати борчома (воситаҳои бастабандӣ) бо муҳитҳои моделӣ

Давомнокии алоқамандии борчома (воситаҳои бастабандӣ) бо муҳитҳои моделӣ вобаста аз шароити корбурди онҳо бо баъзе аггреватсияҳо муқаррар карда мешавад:

а) агар мӯҳлати пешниҳодгардидаи муносибати маҳсулоти хӯрокворӣ бо борчома (воситаҳои бастабандӣ) аз 10 дақиқа зиёд набошад, дараҷаи танвир ҳангоми таҳқиқ то 2-соат мебошад;

б) агар мӯҳлати муносибати маҳсулоти хӯрокворӣ бо борчома (воситаҳои бастабандӣ) аз 2 соат зиёд набошад, дараҷаи танвир ҳангоми таҳқиқ то 1 шабонарӯз мебошад;

в) агар мӯҳлати муносибати маҳсулоти хӯрокворӣ бо борчома (воситаҳои бастабандӣ) аз 2 то 48 соатро ташкил диҳад, дараҷаи танвир ҳангоми таҳқиқ то 3 шабонарӯз мебошад;

г) агар мӯҳлати муносибати маҳсулоти хӯрокворӣ бо борчома (воситаҳои бастабандӣ) аз 2 шабонарӯз зиёд бошад, дараҷаи танвир ҳангоми таҳқиқ 10 шабонарӯз мебошад;

д) зарфҳои металли консервкунӣ бо лак рӯйпӯшшуда муҳити моделиро пурра сохта, он зарфро саҳт маҳкам мекунад, муддати 1 соат бо фишору ҳарорати баланд нигоҳ медоранд ва дар ҳарорати хонагии мӯътадил муддати 10 шабонарӯз мемонад;

е) борчома (воситаҳои бастабандии) барои алоқамандӣ бо маҳсулоти хӯрокворӣ пешбинишудаи тамъизшаванда, бо муҳити моделӣ пурра сохта, маҳкам мебанданд ва муддати 2 соат бо фишору ҳарорати баланд нигоҳ дошта мешаванд ва баъд дар ҳарорати хонагӣ муддати 10 шабонарӯз мемонанд.

Меъёри ҳарорат ҳангоми таҳқиқи борчома (воситаҳои бастабандӣ)

а) борчомаи (воситаҳои бастабандии) барои алоқамандӣ бо маҳсулоти хӯрокворӣ пешбинишуда дар ҳарорати муҳити зист, муҳити моделии ҳарорати хонагиро пур намуда, ба мӯҳлати вақти муайянгардида тобовар мебошад;

б) борчомаи (воситаҳои бастабандии) барои алоқамандӣ бо маҳсулоти хӯроквории гарм пешбинишуда, бо ҳарорати то 80°C тобовар буда, муҳити моделиро пур месозанд ва ба мӯҳлати вақти муайянгардида нигоҳ дошта мешаванд;

в) борчомаи (воситаҳои бастабандии) барои пур кардани маҳсулоти хӯроквории гарм (равғани гудохташуда, панирҳои саҳту мулоим ва ғ.) пешбинишуда, бо ҳарорати то 80°C тобовар буда, муҳити моделиро пур месозанд ва ба мӯҳлати вақти дар боло нишондодашуда дар ҳарорати хона нигоҳ дошта мешаванд;

Ифодаҳои ҳарфию рақамии (аббревиатура) маводҳое, ки аз онҳо борчома
(воситаҳои бастабандӣ) омода карда мешавад

Маводҳои борчомавӣ	Ифодаҳои ҳарфӣ <*>	Рамзи рақамӣ
1	2	3
Пластик		
Полиэтилентерефталат	PET	1
Полиэтиленӣ дорои зичии баланд	HDPE	2
Поливинилхлорид	PVC	3
Полиэтиленӣ дорои зичии паст	LDPE	4
Полипропилен	PP	5
Полистирол	PS	6
Рақамҳои озод		7 - 19
Коғаз ва картон		
Картони чиндор (рахдор)	PAP	20
Намуди дигари картон	PAP	21
Коғаз	PAP	22
Рақамҳои озод		23 - 39
Металлҳо		
Пӯлод	FE	40
Алюминий	ALU	41
Рақамҳои озод		42 - 49
Мағзи ҷӯб ва маводҳои мағзи ҷӯб		
Ҷӯб	FOR	50
Пӯк	FOR	51
Рақамҳои озод		52 - 59

Нассочӣ		
Пахта	TEX	60
Чут	TEX	61
Рақамҳои озод		62 - 69
Шиша		
Шишаи беранг	GL	70
Шишаи сабз	GL	71
Шишаи қаҳваранг	GL	72
Рақамҳои озод		73 - 79
Маводҳои омехта <*>		
Қоғаз ва картон/маводҳои гуногун		80
Қоғаз ва картон/пластикӣ		81
Қоғаз ва картон/алюминӣ		82
Қоғаз ва картон/тунукаи сафед		83
Қоғаз ва картон/пластикӣ/алюминӣ		84
Қоғаз ва картон/пластикӣ/алюминӣ/тунукаи сафед		85
Рақамҳои озод		86 - 89
Пластикӣ/алюминӣ		90
Пластикӣ/тунукаи сафед		91
Пластикӣ/металлҳои гуногун		92
Рақамҳои озод		93 - 94
Шиша/пластикӣ		95
Шиша/алюминӣ		96
Шиша/тунукаи сафед		97
Шиша/металлҳои гуногун		98
Рақамҳои озод		99 - 100

 <*> Танҳо ҳарфи калон сабт карда мешавад.

<*> Ба таври зерин тамғагузорӣ мешавад: ҳарфи латинии С ва тавассути хатча – муайянсозии маводи асли дар маҷмӯъ (масалан, С/ALU).

Тасвирҳои шартӣ ва рамзҳои дар тамғақоғазии борчома (воситаи бастабандӣ) дарчгардида

Тасвири 1
барои маҳсулоти хӯрокворӣ

Тасвири 2
барои маҳсулоти
атрибути-косметикӣ

Тасвири 3
барои маҳсулоти ғайрихӯрокворӣ

Тасвири 4 – имконоти ба партов табдилдиҳии борчомаи (воситаи бастабандии) истифодашуда – ҳалқаи Мебиус